

**ФРАНЦУЗЬКА МОВА ДЛЯ АКАДЕМІЧНИХ ЦІЛЕЙ
В ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВОГО ГУРТКА ОНУ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
«ІСТОРІЯ ІЗМАЙЛЬСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА»**

Дімова Л.С.

кандидат педагогічних наук, доцент,
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4393-1804>

*Стаття присвячена аналізу питань використання французької мови для академічних цілей в дослідницькій роботі студентів гуманітарних спеціальностей, зокрема історичних та філософських, одного з класичних університетів м. Одеса, що дозволяє донести як вітчизняному суспільству, так і в тому числі європейському маловідомі сторінки історії України на території Одеської області в м. Ізмаїл часів Першої світової війни, пов'язаних з історією міжнародного Червонохресного руху. Період діяльності гуртка розпочався зі 150-річного ювілею Одеського національного університету імені І.І. Мечникова та збігся з низкою ювілейних дат з історії Міжнародного Червонохресного руху та Товариства Червоного Хреста України, деякі з котрих увійшли до Переліків пам'ятних дат і ювілеїв Верховної Ради України. Йдеться насамперед про 150-ліття *Alma mater* (2015 р.), 100-ліття Товариства Червоного Хреста України (2018 р.), а також 100-ліття з завершення Першої світової війни (2018 р.). Об'єктом дослідження у статті є аналіз та передача французькою мовою архівних матеріалів, пов'язаних з героїчною сторінкою з життя м. Ізмаїл – 3 липня 1917 р. – днем, коли відбулась славетна Звитяга персоналу плавучих шпиталів Червоного Хреста на Дунаї в м. Ізмаїл. Саме в цей день запеклих військових дій невеличкий медичний персонал збирав під вогнем поранених та перевозив їх по Дунаю подальше від військових дій. В цей день медпрацівниками з 28 осіб було врятовано 2 000 життів. Навантаження на лікарів, медсестр та санітарів становило біля 80 осіб поранених, без урахування загиблих, нетранспортабельних та легкопоранених. В табличному варіанті наведені досліджувані архівні матеріали та проаналізовані публікації в місцевих ЗМІ, наведені довідки щодо участі студентів факультету Історії та філософії в різноманітних франкомовних міжнародних заходах гуртка, в співпраці з Альянс Франсез м. Одеса та Ажанс Юніверсітєр де ла Франкомоні, починаючи з 2013 р.*

Ключові слова: пошукова робота засобом французької мови студентів гуманітарних спеціальностей, звитяга медичного персоналу Плавучих шпиталів Червоного Хреста на Дунаї в м. Ізмаїл, міжнародні заходи гуртка «Історія Ізмайльського Червоного Хреста».

**ФРАНЦУЗСКИЙ ЯЗЫК ДЛЯ АКАДЕМИЧЕСКИХ ЦЕЛЕЙ
В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НАУЧНОГО КРУЖКА
ОНУ имени И.И. МЕЧНИКОВА
«ИСТОРИЯ ИЗМАЙЛЬСКОГО КРАСНОГО КРЕСТА»**

Димова Л.С.

кандидат педагогических наук, доцент,
Одесский национальный университет имени И.И. Мечникова

Статья посвящена анализу вопросов использования французского языка для академических целей в исследовательской работе студентов гуманитарных специальностей, в частности исторических и философских, одного из старейших классических университетов г. Одессы, что позволяет донести как отечественной общественности, так и в том числе, и европейской, малоизвестные страницы истории Украины на территории Одесской области, в г. Измаил времен Первой мировой войны, связанных с историей международного Краснокрестного движения. Период деятельности кружка начался со 150-лет-

него юбілея Одеського національного університета імені І.І. Мечникова і совпав з серією юбілейних дат по історії Міжнародного Червоного Хреста і Общества Червоного Хреста України, деякі з яких вошли в Перечні пам'ятних дат і юбілеїв Верховної Ради України. Річ йде, перше за все, про 150-ліття *Alma mater* (2015 г.), 100-ліття Общества Червоного Хреста України (2018 г.), а також 100-ліття со дня закінчення Першої світової війни (2018 г.). Об'єктом дослідження в статті являється аналіз і передача на французькому мові архівних матеріалів, пов'язаних з героїчною сторінкою з життя г. Ізмаїл – 3 липня 1917 г. – днем, коли відбувся славетний Подвиг персоналу Плавучих госпиталей Червоного Хреста на Дунаї в г. Ізмаїл. Саме в цей день жорстких воєнних дій невеликий медичний персонал збирав під вогнем поранених і перевозив їх по Дунаю далі від воєнних дій. В цей день медсестрами з 28 осіб було врятовано 2 000 життів. Нагрузка на лікарів, медсестер і санітарів складала близько 80 поранених, без урахування померлих, неперевезених і легко поранених. В табличному варіанті наведені досліджувані архівні матеріали і проаналізовані публікації в місцевих ЗМІ, надані дані про участь студентів факультету Історії і філософії в різноманітних франкоязычних міжнародних заходах у кружку, в співпраці з Альянс Франсез г. Одеса і Ажанс Юніверсітер де ла Франкомони, починаючи з 2013 р.

Ключевые слова: пошукова робота засобом французького мови студентів гуманітарних спеціальностей, подвиг медичного персоналу Плавучих госпиталей Червоного Хреста на Дунаї в г. Ізмаїл, міжнародні заходи кружка «Історія Ізмаїльського Червоного Хреста».

**FRENCH FOR ACADEMIC PURPOSES
IN THE ACTIVITY OF THE SCIENTIFIC CIRCLE OF
ONU named after I.I. MECHNIKOV
«HISTORY OF IZMAIL RED CROSS»**

Dimova L.S.

candidate of pedagogical sciences, associate professor,
Odessa I.I. Mechnikov national university

The article is devoted to the analysis of the issues of using French for academic purposes in the research work of students of humanities, in particular history and philosophy departments, one of the classical universities of Odessa, which allows to expose to both national and European society little-known pages of the history of Ukraine on the territory of Odessa region in Izmail during World War I, related to the history of the international Red Cross movement. The period of activity of the circle began with the 150th anniversary of the Odessa I.I. Mechnikov national university coincided with a number of anniversary dates in the history of the International Red Cross Movement and the Red Cross Society of Ukraine, some of which were on the lists of commemorative dates and anniversaries of the Verkhovna Rada of Ukraine. This is primarily about the 150th anniversary of the Alma Mater (2015), the 100th anniversary of the Red Cross Society of Ukraine (2018), and the 100th anniversary of the end of World War I (2018). The object of the study is to analyze and transmit in French the archival materials related to the heroic page of Izmail life - July 3, 1917 - the day when the exploit of Red Cross Floating Hospital staff on the Danube in Izmail took place. It was on this day of fierce hostilities that a small medical staff collected under fire the wounded and transported them across the Danube away from hostilities. On this day, 2,000 lives were saved by 28 people of medical staff. The burden on doctors, nurses and paramedics was about 80 wounded, not including the dead, the untransported and the lightly wounded. The tables provide research archival materials and analyzed publications in the local media, give information about the participation of students of the Department of History and Philosophy in various French-speaking international events of the circle, in collaboration with the Alliance Française in Odessa and Agence universitaire de la Francophonie since 2013.

Key words: search work with the help of French by students of humanitarian specialties, exploit of the medical staff of the Red Cross Floating Hospitals on the Danube in Izmail, international events of the History of the Ismail Red Cross Circle.

Вступ

В сучасних умовах змін, які проходять у всіх сферах життя, збільшення об'єму інформації, розширення управлінських функцій в професійній діяльності, необхідності вищої освіти ставати більш конкурентоздатною, окрім фундаментальних і спеціальних знань, особлива роль відводиться іноземним мовам, які можуть і повинні виступати важливим фактором поліпшення якості науково-дослідної роботи студентів вузів.

Секція французької мови кафедри іноземних мов гуманітарних факультетів Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, яка навчає французькій мові за професійним спрямуванням в ланках викладання (FOS – Français pour objectifs spécifiques / ФСЦ – французька для спеціальних цілей), пропонує власний підхід щодо навчання студентів факультету історії та філософії, який здійснюється в межах наукових тем кафедри з 2013-2018 р.р. - № 245: «Текстоцентричний підхід до формування фахової компетенції з іноземної мови», та з 2019-2023 р.р., яка змінилась на тему № 205: «Дослідження методів навчання іноземної мови фахового та академічного спрямування».

Тим самим секція французької мови ІМГФ пропонує навички творчого рішення практичних задач, розвиток у студентів творчого та дослідницького мислення, дослідницьких вмінь, без яких важко не лише продовжувати навчання, але і реалізуватися на ринку праці.

Науковий продукт секції французької мови розповсюджується на всі факультети університету та містить: Круглі столи до Пам'ятних та ювілейних дат Франції та України – Щорічні студентські наукові конференції – Програми до конференції - Збірки тез або статей до конференції - Всеукраїнські олімпіади - Перший етап Міжнародного Конкурсу «Le Mot d'Or» (Одеса) - Другий етап Міжнародного Конкурсу «Le Mot d'Or» - Конкурс проектів (Одеса) - Третій етап відбір переможця Міжнародного Конкурсу «Le Mot d'Or» (Париж) - Поїздка переможця в Париж - Висвітлення в ЗМІ - Науковий гурток «Історія Ізмаїльського Червоного Хреста» - Міжнародна науково-практична конференція з міжнародного Червонохресного руху з висвітленням на офіційних сайтах мерії м. Ізмаїл, Одеської обласної ради, ЗМІ міста та області, загальноукраїнському виданні «Вісник Товариства Червоного Хреста України» - Премія імені І.І. Мечникова для студентів, магістрів та аспірантів неспеціальних факультетів - Загальноуніверситетські міжнародні заходи секції - Співпраця з Посольством Франції в Україні - Співпраця з Ажанс Юніверсітер де ла Франкофонії - Співпраця з Альянс Франсез м. Одеса.

В цьому науковому продукті Пошукова робота засобами іноземних мов, яку протягом 2013 - 2019 років здійснює міжфакультетський науковий гурток «Історія Ізмаїльського Червоного Хреста», займає особливе місце в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова.

Гурток розпочав свою діяльність спочатку на історичному факультеті та факультеті романо-германської філології, а згодом - на філософському

факультеті, який на початку 2018 р. увійшов до складу історичного факультету та продовжує роботу на факультеті історії та філософії - ФІФ.

Ідея його започаткування співпала зі знайомством з Постановою Верховної Ради України «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2015 р.» та Переліком Пам'ятних дат і ювілеїв 2015 року, в якому містились 2 поважні дати: 150 років з дня заснування ОНУ імені І.І. Мечникова (13.05.1865 р.) та 170 років з дня народження Іллі Мечникова (1845-1916), імунолога та мікробіолога.

Інші важливі для гуртка Поважні дати містились у Постанові Верховної Ради України «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2018 р.» - 100 років з дня заснування Товариства Червоного Хреста України (18.04.1918 р.) та 100 років з дня завершення Першої світової війни (11.11.1918 р.).

Постанови ВРУ дозволяють відокремити найбільш актуальні теми при підготовці студентів або магістрів для участі в студентській конференції на французькій мові в Альянс Франсез м. Одеса, або для презентації особистого проекту для міжнародного конкурсу «Ле Мо Дор», або для міжнародних святкових заходів Наукового гуртка «Історія Ізмаїльського Червоного Хреста». Так було в 2015 р., коли було проведено Міжнародну конференцію, та в 2018 р., коли було проведено низку заходів до 100-річчя ТЧХУ, і зараз, коли в світі триває рік 100-ліття Міжнародного руху ЧХ і ЧП.

Результати і обговорення

Метою пропонованої роботи є дослідження та переклад на французьку мову архівних довідок, люб'язно наданих Головою Ізмаїльської організації Товариства Червоного Хреста – пані Галиною Дімовою та колишнім директором Ізмаїльського історико-краєзнавчого музею Придунав'я – пані Раїсою Шишкіною, та презентація їх французькою мовою на міжнародних заходах гуртка.

Його виникнення було продиктоване кількома чинниками:

- проведенням подальших пошуків власної історії Ізмаїльською організацією Товариства Червоного Хреста, яка з 2002 р. протягом попередньої багаторічної дослідницької роботи зібрала багатий архівний та фактичний матеріал, що потребував професійної систематизації;
- вагомими ювілейними датами, що мотивували таку діяльність, – трьома столітніми ювілеями з історії Міжнародного руху Червоного Хреста, Червоного Півмісяця та Червоного Кристалу:
 - 100-ліття Звитяги плавучих шпиталів Червоного Хреста на Дунаї в м. Ізмаїл часів Першої світової війни (03.07.1918 р.);
 - 100-ліття Товариства Червоного Хреста України (18.04.2018 р.),
 - 100-ліття Міжнародної Федерації Червоного Хреста та Червоного Півмісяця (05.05.1919 р.),
- ювілеєм з Міжнародного гуманітарного права:
 - 70-ліття з дня прийняття актуальнодіючих Женевських Конвенцій (12.08.1949 р.);

-
- ювілеєм з Всесвітньої історії:
 - 100 років з дня завершення Першої світової війни (11.11.1918 р.);
 - ювілеєм з історії наукового закладу:
 - 150-ліття Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (13.05.2015 р.);
 - історією та традиціями університету, пов'язаними з постаттю Миколи Івановича Пирогова – одного з засновників ідей Червоного Хреста того часу;
 - завданнями секції французької мови кафедри іноземних мов гуманітарних факультетів факультету Романо-германської філології, пов'язаними з науково-дослідною роботою студентів іноземними мовами та презентацією доповідей зі спеціальностей на французькій мові;
 - інтересом громадськості м. Ізмаїл та Одещини до власної історії, пов'язаної з історією Міжнародного Червонохресного руху.

Ці фактори дозволили проаналізувати можливість запровадження діяльності гуртка, керуючись перш за все *Робочою та Навчальною програмами*, за якими мета курсу “Іноземна мова (французька) за професійним спрямуванням” на факультеті Історії та філософії полягає в формуванні у студентів комунікативної компетентності, необхідної для спілкування у знайомих/типових ситуаціях, які зустрічаються в академічному та загально-професійному контекстах, та складається з наступних змістових модулів: 1. *Спілкування в академічному та професійному середовищах (Socialisation en environnement academique et professionnel)*. 2. *Пошук та обробка інформації (Recherches et arrangement de l'information)*. 3. *Презентація інформації (Présentation de l'information)*.

Вищезгадане потребувало рішення не тільки освітніх практичних, розвивальних завдань, але і соціальних – сприяти становленню критичного самоусвідомлення та умінь спілкуватися і робити вагомий внесок у міжнародне середовище, що постійно змінюється, – та соціо-культурних – сприяти розумінню різнопланових міжнародних соціо-культурних проблем для того, щоб діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних та академічних ситуацій.

Гурток проаналізував всі архівні матеріали, які були люб'язно надані Головою Ізмаїльської організації Товариства Червоного Хреста – пані Галиною Семенівною Дімовою, зібраних організацією за її керування впродовж 17 років. Йдеться про 2 архівні довідки з Центрального Державного архіву військово-морського флоту СРСР, 1 – з Одеського обласного архіву та 4 – з КУ «Ізмаїльський архів», більш детально представлених в Таблиці №1, та матеріалів ЗМІ м. Ізмаїл стосовно досліджуваних подій, наданих в Таблиці №2.

Таблиця 1

**Добірка архівних матеріалів,
проаналізованих науковим гуртком ОНУ імені І.І. Мечникова
«Історія Ізмаїльського Червоного Хреста»:**

Н/п	Назва довідки	Назва архівного закладу, що видав довідку	Короткий зміст	Ким наданий	Рік надання	Примітки
1.	Архивная справка 16.02.89 № 140	Приказ речным силам реки Дуная и Войскам обороны Гирл Дуная 25.08.1917 г. № 332	О награждении Георгиевскими медалями 4-й степени	Центральный государственный архив военно - морского флота СССР	1989	
2.	Архивная справка 16.02.89 № 140	Приказ речным силам реки Дуная и Войскам обороны Гирл Дуная 28.08.1917 г. № 351	О награждении Георгиевскими медалями 3-й степени	Центральный государственный архив военно - морского флота СССР	1989	
3.	Архивная справка 28.04.08 № 305	Письмо Директора архива	О запрашиваемых материалах	Центральный государственный архив военно - морского флота СССР	2008	
4.	19.01.2009 №17.05-03	Письмо Директора архива	О фондах ГАОО, переданных в 1953 г. в Российский государственный военно-исторический архив	Державний архів Одеської області	2009	
5.	03.01.2012 № 1	Письмо Директора архива	О начале деятельности Измаильского обласного комитета Общества «Красного Креста»	КУ «Ізмаїльський архів»	2012	
6.	27.03.2015 № 19	Письмо Директора архива	О строительстве и деятельности лепрозория	КУ «Ізмаїльський архів»	2015	

За роки діяльності гуртка більше 50 студентів, що вивчали французьку мову за професійним спрямуванням, представили доповіді за матеріалами тематики, серед яких слід відзначити особливо важливий внесок студентів історичного факультету, які протягом 2012–2018 р.р. представили 76 доповідей на французькій мові на звітних 61-73-й студентських наукових конференціях Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

Вищезгадане знайшло відображення в Таблиці 1 – Добірка доповідей студентів історичного та філософського факультетів, презентованих французькою мовою на наукових заходах гуртка «Історія Ізмаїльського Червоного Хреста», Таблиці 2 – Добірка заходів гуртка «Історія Ізмаїльського Червоного Хреста» та Таблиці 3 – Висвітлення в ЗМІ заходів гуртка «Історія Ізмаїльського Червоного Хреста».

Таблиця 2

**Добірка інформаційних матеріалів в ЗМІ м. Ізмаїл,
проаналізованих науковим гуртком ОНУ імені І.І. Мечникова
«Історія Ізмаїльського Червоного Хреста»:**

Н/п	Назва статті	Назва ЗМІ, в якому видано статтю	Короткий зміст	Автор	Рік видання	Примітки
1.	«Сестрица» и другие герои Дуная	Советский Измаил		Р.П. Шишкина	08.09.1992	Городская общественно-политическая газета
2.	Неизвестные страницы из истории выборов Измаильского городского головы в 1917 году	Курьер недели		Л. Циганенко	16.07.2016 23.07.2016	
3.	Лепрозорій	Курьер недели		Л. Волонтірова		
4.	Измаил в 1910 году			И. Огнев		
5.	Говорят забытые герои	Курьер недели		Р.П. Шишкина	05.04.2008	
6.	Говорят забытые герои	Наше время		Р.П. Шишкина	03.05.2008	
7.		Курьер недели		Е. Алешина		
8.	Гортаючи легенди сторінки	Вісник Червоного Хреста України			11.12.2009	
9.	Загадка одной шинели	Собеседник Измаила		С. Шлегель, Ю. Литюченко	05.09.2013	

Таблиця 3

**Вибірка доповідей студентів історичного
та філософського факультетів, презентованих
французькою мовою на наукових заходах гуртка
ОНУ імені І.І. Мечникова
«Історія Ізмаїльського Червоного Хреста»:**

Н/п	Навчальні роки проведення заходів	Історія ТЧХУ	Історія Ізмаїльського осередку ТЧХУ	Історія Звитяги	Війсь- кова меди- цина	Етно- логічні питання	Пошукова діяльність	Всього
1	2013-2014	1			2			3
2	2014-2015	5	1	4		2	1	13
3	2015-2016	3		3	1	1	2	10
4	2016-2017	4		1	2		2	9
5	2017-2018	1	2		2		2	7
6	2018-2019	2	2	1	2		1	8
	Всього							76

Таблиця 4

**Вибірка заходів гуртка ОНУ імені І.І. Мечникова
«Історія Ізмаїльського Червоного Хреста»:**

Н/п	Навчальні роки	Найменування заходів
1	2013-2014	19.11.14, 24.11.14, 26.11.14, 28.11.14 – Зібрання наукового гуртка, присвячене 100-літтю Звитяжства Червоного Хреста на фронтах Першої Світової війни та 70-літтю з початку діяльності Ізмаїльського обласного комітету ТЧХ Української СРСР (Засідання 1-4) за участю керівників та провідних фахівців історичного факультету ОНУ імені І.І. Мечникова та директора Альянс Франсез м. Одеса – С. Бано. 19.11.14, 24.11.14, 26.11.14, 28.11.14 – Проведення практичного тренінга з Першої допомоги для студентів 2-4 к. та маг. 1 к. історичного факультету ОНУ імені І.І. Мечникова. Заняття 1: Основні ознаки життя, загальні принципи першої допомоги; Заняття 2: Серцево-легенева реанімація; Заняття 3: Зупинка кровотечі; Заняття 4: Допомога при переломах, транспортування хворих.
2	2014-2015	17-18.05.15 – Проведення міжнародної науково-практичної конференції «Ізмаїльський осередок Товариства Червоного Хреста України в контексті історії міжнародного червонохресного руху». Презентація наукових доповідей: - на 71 студентській конференції ОНУ імені І.І. Мечникова (1 доповідь).
3	2015-2016	20.04.16 - Contexte historique du mouvement international de Croix Rouge в Альянс Франсез м. Одеса. Презентація наукових доповідей: - на 72 студентській конференції ОНУ імені І.І. Мечникова (1 доповідь).
4	2016-2017	25.04.17 – Урочисте засідання Міжфакультетського наукового гуртка, присвячене 99-й річниці ТЧХУ в стінах Альянс Франсез м. Одеса. 28.04.17 - Презентація Проекту наукової концепції подальшого розвитку Міжфакультетського наукового гуртка «Історія Ізмаїльського Червоного Хреста», присвяченого Міжнародному дню ЧХ, ЧП та ЧК. 24.05.2016 – Церемонія нагородження грамотами Ізмаїльської ОТЧХ за сприяння дослідженню історії міжнародного червонохресного руху м. Ізмаїл, Одеської області в стінах Вченої Ради історичного факультету ОНУ імені І.І. Мечникова. 03.07.17 – Участь у святкуванні Ізмаїльської ТЧХУ з нагоди 100-річчя звитяги медичного персоналу плавучих шпиталів ЧХ часів Першої Світової війни на Дунаї в м. Ізмаїл: - Символічному покладанні квітів на місця ймовірної стоянки Плавучих Шпиталів та Шанування Звитяги медичних працівників ЧХ; - Зустріч з дирекцією та співробітниками Ізмаїльського Історико-краєзнавчого музею Придунав'я та дослідником історії Придунав'я, членом національної спілки журналістів України – першовідкривачем історичного факту Звитяги Плавучих Шпиталів ЧХ в м. Ізмаїл – Р.П. Шишкіною та покладанням квітів до полотна «Сестриця»; - Проведення відкритої Святкової Президії Ізмаїльської організації ТЧХ спільно з представниками влади та місцевого самоврядування м. Ізмаїл, медичними, музейними, архівними працівниками та науковцями. 30.11.17 – Спільна урочиста зустріч 100 років звитяги медичного персоналу плавучих шпиталів ЧХ в м. Ізмаїл, Одеської області в історичному контексті Міжнародного червонохресного руху з нагоди

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО МОВОЗНАВСТВА

		100-річчя звитяги медичного персоналу плавучих шпиталів ЧХ часів Першої світової війни на Дунаї в м. Ізмаїл, Одеської обл. в перехідний постімперський період, напередодні століття ТЧХУ. Презентація наукових доповідей: - на щорічній конференції професорсько-викладацького складу ОНУ імені І.І. Мечникова на секції КІМГФ (1 доповідь) та нової та новітньої історії (1 доповідь).
5	2017-2018	Урочисте засідання Міжфакультетського наукового гуртка, присвячене 100-й річниці ТЧХУ на історичному факультеті ОНУ імені І.І. Мечникова. Презентація наукових доповідей: - на щорічній конференції професорсько-викладацького складу ОНУ імені І.І. Мечникова на секції КІМГФ (1 доповідь) та нової та новітньої історії (1 доповідь). - на 74 студентській конференції ОНУ імені І.І. Мечникова (2 доповіді).
6	2018-2019	18.04.19 - урочиста зустріч «Історія ТЧХУ - 100 років милосердя». 18.04.19 - Презентація наукових доповідей: - на щорічній конференції професорсько-викладацького складу ОНУ імені І.І. Мечникова на секції КІМГФ (1 доповідь) та нової та новітньої історії (1 доповідь). - на 75 студентській конференції ОНУ імені І.І. Мечникова (2 доповіді). - на зустрічі в Альянс Франсез м. Одеса (2 доповіді).
	Загалом	37 заходів

Таблиця 5

**Висвітлення в ЗМІ заходів гуртка ОНУ імені І.І. Мечникова
«Історія Ізмаїльського Червоного Хреста»:**

Н/п	Навчальні роки	Найменування ЗМІ	Найменування заходів	Примітки
1	2014-2015	Офіційний сайт Ізмаїльської міської ради, Офіційний сайт Одеської обласної ради, Офіційний сайт Альянс Франсез м. Одеса, Всеукраїнське видання «Вісник Товариства Червоного Хреста України», Офіційний сайт ТЧХУ, «Кур'єр тижня», «Співрозмовник Ізмаїлу», «Дунаєць», «Одесский обозреватель» .	17-18.05.15 – Проведення міжнародної науково-практичної конференції «Ізмаїльський осередок Товариства Червоного Хреста України в контексті історії міжнародного червонохресного руху».	
2	2015-2016	Офіційний сайт Ізмаїльської міської ради, «Одесский обозреватель» .		
3	2016-2017	Офіційний сайт ТЧХУ, «Кур'єр тижня», «Співрозмовник Ізмаїлу», «Дунаєць», «Одесский обозреватель» .		
4	2017-2018	Офіційний сайт Ізмаїльської міської ради, «Одеські вісті» Одеської обласної ради, «Кур'єр тижня», «Співрозмовник Ізмаїлу», «Дунаєць».	Урочисте засідання Міжфакультетського наукового гуртка, присвячене 100-й річниці ТЧХУ на історичному факультеті ОНУ імені І.І. Мечникова.	
	Всього:	21 публікація		

Як відомо, процес вивчення дисципліни «*Іноземна мова за професійним спрямуванням*» спрямовано на формування як елементів *загальних компетентностей* (ЗК), таких, як наприклад: здатність вдосконалювати власне навчання, розвивати дослідницькі вміння; формувати гнучкість мислення, відкритість до застосування набутих знань та компетентностей як у сфері професійної діяльності, так і у повсякденному житті; здатність до міжособистісного спілкування та командної діяльності; самооцінювання; прийняття рішень; комунікативні вміння; здатність до ефективної письмової комунікації; до усного та письмового представлення професійної комплексної інформації з використанням інформаційно-комунікаційних технологій; дотримання етичних принципів з погляду професійної чесності; здатність цінувати різноманіття та мультикультурність; здатність до критичного мислення; так і *фахових загальних компетентностей* (ФЗК), в центрі яких знаходиться професійна комунікативна компетентність, яка формується у студентів історичних спеціальностей для реальних академічних та професійних сфер і ситуацій із огляду на зовнішній контекст спілкування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати та вміти використовувати не тільки мовні одиниці, структури та поняття, але і встановлювати і підтримувати комунікацію в навчальних ситуаціях, типових для повсякденного життя, використовуючи мовленнєві вміння, навички і стратегії відповідно до конкретної ситуації; знаходити нову текстову, графічну, аудіо та відео інформацію з питань, пов'язаних з загальною академічною та професійною діяльністю, що міститься в іншомовних матеріалах.

З теоретичної бази в діяльності гуртка слід назвати *Сучасні рекомендації Ради Європи щодо викладання іноземних мов*, теоретичну базу зарубіжної методики, яка в кінці 80-х років відокремилась як окрема галузь *іноземна мова для спеціальних цілей* (*English for special purposes, Fachsprache, la langue speciale*), представники якої (Lannon M., Tullis G., Trappe T., Ellis M., Johnson C., Prabhu N.S. и др.) сфокусували головні акценти на навчанні іноземної мови реальної комунікації спеціалістів окремих галузей.

Як відомо, термін «*мова для спеціальних цілей*» є універсальним та розповсюджується на усі сфери використання іноземної мови, зокрема на наукове спілкування спеціалістів на міжнародному рівні. До речі вся діяльність секції французької мови кафедри ІМГФ, яку я маю честь представляти, будується на викладанні французької мови для спеціальних цілей – *Français pour objectives spéciales*, а з 2017 р. – *Foreign Language for academic purposes*.

Крім цього, теоретичну базу становлять також ідеї наукової спадщини та наукової школи професора Скалкіна Володимира Львовича, колишнього керівника кафедри, яку представляє автор, та доробки фахівців Київського національного лінгвістичного університету.

Отже керуючись вищезгаданим та досвідом секції французької мови ІМГФ факультету романо-германської філології, яка здійснює навчання французькій мові студентів всіх підрозділів університету, можна зауважити, що науково-дослідницька робота студентів-неспеціалістів засобом

іноземної мови є вагомим важелем оптимізації навчання іноземним мовам професійної направленості, зокрема студентів історичних спеціальностей Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова. В сучасних умовах це має особливу цінність та може бути екстрапольоване і на інші підрозділи вузу.

За свою діяльність Гурток провів низку заходів, на які запрошував фахівців з історії України, з нової та новітньої історії, з етнології, з історії військової медицини, з іноземних мов, представників Ізмаїльської організації Товариства Червоного Хреста, Товариства Червоного Хреста України, Одеської обласної організації Товариства Червоного Хреста України, членів Наукового Етнологічного Студентського Товариства, Альянс Франсез м. Одеса, Міжнародного Комітету Червоного Хреста.

Весь період Гурток плідно співпрацював з Ізмаїльською організацією ТЧХУ, Міським архівом м. Ізмаїл та Одеським обласним архівом, Ізмаїльським історико-краєзнавчим музеєм Придунав'я, Музеєм Дунайської флотилії, відомими краєзнавцями міста, органами влади та місцевого самоврядування м. Ізмаїл.

Проводились консультації щодо батальних подій з Музеєм О.В. Суворова, щодо медичних аспектів з керівництвом, провідними хірургами та реаніматологами Ізмаїльської міської лікарні, щодо включення цього факту до наступного перевидання підручника *«Велика війна в Україні»* з керівником видання д.іст.н., член-кор. АН України паном Реєнтом.

Гурток провів також низку занять з навчання першій допомозі для студентів історичного факультету. До 150-річчя університету в співпраці з багатьма організаціями провів Міжнародну конференцію, декілька святкових зустрічей до річниці створення ТЧХУ та до всесвітнього дня Першої допомоги в Альянс Франсез, взяв участь в урочистостях з нагоди відкриття виставки Міжнародного Комітету Червоного Хреста на Театральній площі м. Одеси.

Завдяки консультаціям з фахівцями історичного факультету Гурток підготував коротку Довідку на українській та французькій мовах до 100-річчя Звитяги плавучих шпиталів Червоного Хреста на Дунаї в м. Ізмаїл, в постімперський період та взяв участь в підготовці та проведенні урочистостей Ізмаїльською організацією Товариства Червоного Хреста в стінах Ізмаїльського історико-краєзнавчого музею Придунав'я та мерії м. Ізмаїл, взяв участь в урочистостях спільно з Ізмаїльською Адміністрацією морських портів України з символічного покладання квітів у води Дунаю на місці можливої стоянки плавучих шпиталів.

Було зроблено аналіз існуючих матеріалів, підготовлено низку програм та статей, в тому числі спільно зі студентами факультету Історії та філософії, та представлена низка доповідей студентів в тому числі іноземними мовами, на щорічних студентських конференціях ОНУ імені І.І. Мечникова, та щорічних наукових конференціях професорсько-викладацького складу ОНУ імені І.І. Мечникова, секціях кафедри нової та новітньої історії, історії України, Світової історії ФІФ та кафедри іноземних мов гуманітарних факультетів ФРГФ ОНУ імені І.І. Мечникова. Підготовлено низку статей до

Наукових збірок ВАК України.

Проведені консультації та обговорення з керівниками щодо подальшої міжнародної перспективи роботи гуртка та підготовки міжнародного наукового проекту.

Висновки

Таким чином, на прикладі досвіду, накопиченого Науковим гуртком факультетів Романо-германської філології та Історії і Філософії в тісній співпраці з Ізмаїльською організацією Товариства Червоного Хреста, архівними установами, музейними закладами та органами влади і місцевого самоврядування, можна зробити висновок, що науково-дослідна робота студентів на матеріалі Червонохресного руху є засобом оптимізації навчання іноземним мовам професійного напрямку, зокрема французької мови студентів історичних та філософських спеціальностей Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

В сучасних умовах має особливу цінність досвід залучення студентів, які вивчають інші мови, але мають досвід вивчення французької мови, що може бути екстрапольоване і на інші підрозділи вузу.

Особливе значення при цьому має ознайомлення зі щорічними Постановами Верховної Ради України *«Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв»*, які містять глибокий поштовх для подальших досліджень власної історії, зокрема і засобами іноземних мов, і до речі рекомендують Міністерству освіти і науки України *«забезпечити проведення у середніх та вищих навчальних закладах уроків, виховних годин, «круглих столів», науково-практичних конференцій, інших тематичних заходів» та «включати теми, присвячені пам'ятним датам і ювілеям, до переліку тем конкурсів Малої академії наук України, рефератів, курсових та дипломних робіт у вищих навчальних закладах»*, в якій своє належне місце завжди займатиме героїчна Історія Червонохресного руху – як ознака Європейськості нашої країни ще з часів минулого століття.

Список літератури

Постанова ВР України №2287-VIII від 08.02.18 р. *«Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2018 р.»*.

Постанова ВР України №2287-VIII від 08.02.14 р. *«Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2015 р.»*.

Димова Л.С. Обучение французскому языку для специальных целей студентов исторических факультетов университетов // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Випуск 48. Серія: Педагогічні науки. Чернігів, 2007. С. 91-95.

Димова Л.С. Иностранные языки для специальных целей при обучении студентов исторических специальностей // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Випуск 62. Серія: Педагогічні науки. - Чернігів, 2009. - С. 36-40.

Димова Л.С. Коммуникативные языковые компетенции в свете Общевропейских рекомендаций Совета Европы по вопросам языкового образования // Записки з романо-германської філології. Випуск 28. - Одеса, Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова, 2012. - с. 27-31.

Димова Л.С. Научно-исследовательская работа студентов как средство оптимизации обучения французскому языку профессиональной направленности студентов исторических специальностей Одесского национального университета имени И.И. Мечникова // Записки з романо-германської філології. Випуск 30. - Одеса, Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова, 2014. - с. 27-31.

Иванова Н.Г., Димова Л.С., Орлов В.В. Communication de specialité: nouvelle pratique pedagogique. Новітня філологія № 10. Миколаїв, 2008. С. 106-118.

Програма V Міжнародної науково – практичної конференції з питань методики викладання іноземних мов пам'яті професора В.Л. Скалкіна Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова. Одеса: "Астропринт", 2007. 8 с.

Програма 61 звітної студентської наукової конференції Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Одеса: "Астропринт", 2005. 115 с.

Програма 70 звітної студентської наукової конференції Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Одеса: "Астропринт", 2014. 117 с.

Рідкісні французькі видання XVI-XVIII ст. в зібраннях наукової бібліотеки Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова // Наукова бібліотека ОНУ ім. І.І. Мечникова. Одеса: „Астропринт”, 2000. 72 с.

Програма 71-ї наукової конференції професорсько-викладацького складу і наукових працівників ОНУ імені І.І. Мечникова. – Одеса: „Астропринт”, 20. – 72 с.

Програма 72-ї наукової конференції професорсько-викладацького складу і наукових працівників ОНУ імені І.І. Мечникова. Одеса: „Астропринт”, 72 с.

Програма 73-ї наукової конференції професорсько-викладацького складу і наукових працівників ОНУ імені І.І. Мечникова, Одеса: „Астропринт”, 72 с.

Робоча програма навчальної дисципліни *Іноземна мова (французька)* напряму підготовки 0203 — історія, для спеціальностей 6.020302 - *ІСТОРИЯ*, Історичного факультету. Кредитно-модульна система організації навчального процесу для студентів вищих навчальних закладів. Одеса: ОНУ ім. І.І. Мечникова, 2017. 14 с.

Чупрова Л.В. Научно-исследовательская работа студентов в образовательном процессе вуза // Теория и практика образования в современном мире: материалы международной научной конференции (г. Санкт-Петербург, февраль 2012 г.). Спб.: Реноме, 2012. С. 380-383.

Les Langues vivantes: apprendre, enseigner, évaluer. Un Cadre europeen commun de reference. Strasbourg, 1998.

Ukraine – Ukraïna. Terrains, Eveils // Ethnologie française. Paris: Press Universitaires de France, 2004. P. 2.

References

Postanova VRUkrainy №2287-UIII vid 08.02.18 r. «Pro vidznachennia pamiatnykh dat i yuvileiv u 2018 r.».

Postanova VRUkrainy №2287-UIII vid 08.02.14 r. «Pro vidznachennia pamiatnykh dat i yuvileiv u 2015 r.».

Dymova, L.S. (2007). Obuchenye frantsuzskomu yaziku dlia spetsyalnykh tselei studentov ystorycheskykh fakultetov unyversytetov. In Visnyk Chernihivskoho derzhavnoho pedahohichnoho unyversytetu. Vypusk 48. Serii: Pedahohichni nauky. Chernihiv, 2007. S. 91-95.

Dymova, L.S. (2009). Ynostrannie yaziky dlia spetsyalnykh tselei pry obuchenyy studentov ystorycheskykh spetsyalnostei. In Visnyk Chernihivskoho derzhavnoho pedahohichnoho unyversytetu. Vypusk 62. Serii: Pedahohichni nauky. Chernihiv, 36-40.

Dymova, L.S. (2012). Kommunykatyvnie yazikovie kompetentsyy v svete Obshcheevropeyskykh rekomendatsyi Soveta Evropy po voprosam yazikovoho obrazovaniya. In Zapysky z romano-hermanskoï filolohii. Vypusk 28. Odesa, Odeskyi natsionalnyi unyversytet im. I.I. Mechnykova, 27-31.

Dymova, L.S. (2014). Nauchno-yssledovatel'skaia rabota studentov kak sredstvo optymyzatsyy obucheniya frantsuzskomu yaziku professyonalnoi napravlennosti studentov ystorycheskykh spetsyalnostei Odesskoho natsyonalnoho unyversyteta ymeny Y.Y. Mechnykova. In Zapysky z romano-hermanskoï filolohii. Vypusk 30. Odesa, Odeskyi natsionalnyi unyversytet im. I.I. Mechnykova, 27-31.

Yvanova, N.H., Dymova, L.S., Orlov, V.V. (2008). Sommunication de specialité: nouvelle pratique pedagogique. Novitnia filolohiia № 10. Mykolaiv, 106-118.

Prohrama V Mizhnarodnoi naukovo – praktychnoi konferentsii z pytan metodyky vykladannia inozemnykh mov pamiaty profesora V.L. Skalkina Odesskoho natsionalnoho unyversytetu im. I.I. Mechnykova. Odesa: "Astropynt", 2007. 8 s.

Prohrama 61 zvitnoi studentskoï naukovoï konferentsii Odesskoho natsionalnoho unyversyteta imeni I.I. Mechnykova. Odesa: "Astropynt", 2005. 115 s.

Prohrama 70 zvitnoi studentskoi naukovoï konferentsii Odeskoho natsionalnoho universyteta imeni I.I. Mechnykova. Odesa: "Astropynt", 2014. 117 s.

Ridkisi frantsuzki vydannia XVI-XVIII st. v zibranniakh naukovoï biblioteki Odeskoho natsionalnoho universytetu im. I.I.Mechnykova // Naukova biblioteka ONU im. I.I. Mechnykova. Odesa: „Astropynt”, 2000. 72 s.

Prohrama 71-yi naukovoï konferentsii profesorsko-vykladatskoho skladu i naukovykh pratsivnykiv ONU imeni I.I. Mechnykova. Odesa: „Astropynt”, 20. 72 s.

Prohrama 72-yi naukovoï konferentsii profesorsko-vykladatskoho skladu i naukovykh pratsivnykiv ONU imeni I.I. Mechnykova. Odesa: „Astropynt”, 72 s.

Prohrama 73-yi naukovoï konferentsii profesorsko-vykladatskoho skladu i naukovykh pratsivnykiv ONU imeni I.I. Mechnykova, Odesa: „Astropynt”, 72 s.

Robocha prohrama navchalnoi dystsypliny Inozemna mova (frantsuzka) napriamu pidhotovky 0203 — istoriia, dlia spetsialnostei 6.020302 - ISTORIa, Istorychnoho fakultetu. Kredytno-modulna systema orhanizatsii navchalnoho protsesu dlia studentiv vyshchyykh navchalnykh zakladiv. Odesa: ONU im. I.I. Mechnykova, 2017. 14 s.

Chuprova, L.V. (2012). Nauchno-yssledovatel'skaia rabota studentov v obrazovatel'nom protsesse vuza. In Teoriya y praktyka obrazovaniya v sovremennom myre: materyaly mezhdunarodnoi nauchnoi konferentsyy (h. Sankt-Peterburh, fevral 2012 h.). Spb.: Renome, 380-383.

Les Langues vivantes: apprendre, enseigner, évaluer. Un Cadre européen commun de reference. Strasbourg, 1998.

Ukraine – Ukraina. Terrains, Eveils. In Ethnologie française. Raris: Press Universitaires de France, 2004.

Стаття надійшла до редакції 4.11.2019 року